

Czech in everyday situations

Module 7: The weather and what to wear

7 Exercises • Duration: 20 min.

The weather and what to wear

Czech

Read & listen online ↗

Musím a nesmím

The full present of **muset** is **musím, musíš, musí, musíme, musíte, musejí**. Add an infinitive: **Musím si vzít deštník**. **Nemusím** means I do not have to; **nesmím** means I must not.

Weather expressions often have no personal subject: **prší, sněží, fouká**. Use **je teplo, je zima, je horko, je slunce**. For your feeling use a dative pronoun: **je mi zima, je vám horko**.

Czech	Meaning
Já musím pracovat.	I have to work.
Vy musíte spát.	You have to sleep. (polite)
Je mi zima.	I feel cold.
Venku prší.	It is raining outside.

Větší než

Superlative: The greatest degree, usually with **nej-**.

Comparative: A comparison: **větší než, lepší**.

Many comparative adjectives use **-ější** or **-ší**: **teplý/teplejší, studený/studenější, mladý/mladší**. Useful irregular forms are **dobrý/lepší, špatný/horší, velký/větší, malý/menší**. They have

the same nominative singular ending across genders.

Use **než** for than: **Moře je větší než jezero.** Comparing conditions can use adverbs: **je tepleji, je chladněji, víc prší.** Superlatives add **nej-**: **největší, nejlepší.**

Czech	Meaning
Moře je větší než jezero.	The sea is bigger than the lake.
Tady je tepleji než v Hamburku.	It is warmer here than in Hamburg.
Ta taška je menší než moje.	That bag is smaller than mine.
V zimě je chladněji než v létě.	It is colder in winter than in summer.

Teplou bundu

After **hledám** and **chci**, use accusative for clothes: **teplá bunda** becomes **teplou bundu**, and **černá čepice** becomes **černou čepici**. Masculine inanimate **kabát** stays unchanged: **teplý kabát**.

For the highest degree, add **nej-** to the comparative: **teplý/teplejší/nejteplejší, velký/větší/největší, dobrý/lepší/nejlepší.** For too use **moc** or **příliš**: **Je moc malá.** With a personal feeling, use **je mi zima**, not a literal adjective about your body.

Czech	Meaning
Hledám teplou bundu.	I am looking for a warm jacket.
Chci černou čepici.	I want a black hat.
To je nejteplejší bunda.	This is the warmest jacket.
Můžu platit kartou?	Can I pay by card?

Umíte zpívat?

Use **umět** for a skill, **moci** for possibility/permission, **muset** for an obligation and **chtít** for a wish. Each takes an infinitive: **umím zpívat, můžu přijít, musím pracovat, chci spát.**

Review all persons: **umím/umíš/umí/umíme/umíte/umějí; můžu/můžeš/může/můžeme/můžete/můžou; musím/musíš/musí/musíme/musíte/musejí; chci/chceš/chce/chceme/chcete/chtějí.**

Czech	Meaning
Vy umíte zpívat?	Do you know how to sing? (polite)
My musíme pracovat.	We have to work.
Oni chtějí spát.	They want to sleep.
Já můžu přijít.	I can come.

Protože a když

Join a simple reason with **protože: Jsem doma, protože prší.** The verb stays in its normal Czech form. **Když** can mean when or if in everyday plans: **Když prší, беру si deštník.**

For an obligation use **musím**. Its negative **nemusím** means there is no need; prohibition is **nesmím**. The full prohibition forms are **nesmím, nesmíš, nesmí, nesmíme, nesmíte, nesmějí.**

Czech	Meaning
Jsem doma, protože prší.	I am at home because it is raining.
Když prší, беру si deštník.	When it rains, I take an umbrella.
Zítra nemusím pracovat.	I do not have to work tomorrow.
Po půlnoci nesmíš hrát.	You must not play after midnight. (familiar)

GRAMMAR**G1) NOTICE THE USEFUL PATTERN**

Underline the form practised in this unit.

- 1 Já musím pracovat.

Meaning: I have to work.

- 2 Moře je větší než jezero.

Meaning: The sea is bigger than the lake.

- 3 Hledám teplou bundu.

Meaning: I am looking for a warm jacket.

- 4 Vy umíte zpívat?

Meaning: Do you know how to sing? (polite)

G2) CHOOSE THE FORM

Use the English meaning and the pattern in this unit.

1 Já _____ pracovat.

- ☐ A musím
- ☐ B musíš
- ☐ C musíte

Meaning: I have to work.

2 Moře je _____ než jezero.

- ☐ A velká
- ☐ B velký
- ☐ C větší

Meaning: The sea is bigger than the lake.

3 Hledám teplou _____.

- ☐ A bundou
- ☐ B bundu
- ☐ C bunda

Meaning: I am looking for a warm jacket.

4 Vy _____ zpívat?

- ☐ A umíte
- ☐ B umím
- ☐ C umí

Meaning: Do you know how to sing? (polite)

5 Jsem doma, _____ prší.

- ☐ A nebo
- ☐ B protože
- ☐ C ale

Meaning: I am at home because it is raining.

G3) COMPLETE THE MESSAGES

Fill the gaps with the words from the box.

musím musíš

Já _____ pracovat.

Meaning: I have to work.

větší velký

Moře je _____ než jezero.

Meaning: The sea is bigger than the lake.

bundu bunda

Hledám teplou _____.

Meaning: I am looking for a warm jacket.

umíte umím

Vy _____ zpívat?

Meaning: Do you know how to sing? (polite)

protože ale

Jsem doma, _____ prší.

Meaning: I am at home because it is raining.

G4) BUILD A SENTENCE

Put the words in order.

1

pracovat.

musím

Já

Meaning: I have to work.

2

je

než

jezero.

Moře

větší

Meaning: The sea is bigger than the lake.

3 bundu. Hledám teplou

Meaning: I am looking for a warm jacket.

4 Vy umíte zpívat?

Meaning: Do you know how to sing? (polite)

5 Jsem prší. protože doma,

Meaning: I am at home because it is raining.

G5) WHAT WOULD YOU SAY?

Choose the right words for the situation.

1 I have to work. You say:

- ☐ A Já musíš pracovat.
- ☐ B Já musím pracovat.

2 The sea is bigger than the lake. You say:

- ☐ A Moře je velký než jezero.
- ☐ B Moře je větší než jezero.

3 I am looking for a warm jacket. You say:

- ☐ A Hledám teplou bunda.
- ☐ B Hledám teplou bundu.

4 Do you know how to sing? (polite) You say:

- ☐ A Vy umím zpívat?
- ☐ B Vy umíte zpívat?

G6) CONNECT MESSAGES AND MEANINGS

Match the pairs.

① Já musím pracovat.	① I am at home because it is raining.
② Moře je větší než jezero.	② The sea is bigger than the lake.
③ Hledám teplou bundu.	③ Do you know how to sing? (polite)
④ Jsem doma, protože prší.	④ I have to work.
⑤ Vy umíte zpívat?	⑤ I am looking for a warm jacket.

G7) FORMS FOR YOUR OWN VOICE

Choose the form for Lukas or Lena.

1 Lukas: _____ plavu.

- ☐ A Rád
- ☐ B Rádi
- ☐ C Rády

Meaning: I like swimming.

2 Lena: _____ plavu.

- ☐ A Rády
- ☐ B Ráda
- ☐ C Rádi

Meaning: I like swimming.

3 Lukas: _____ čtu.

- ☐ A Rádi
- ☐ B Rády
- ☐ C Rád

Meaning: I like reading.

4 **Lena: _____ čtu.**

- ☐ A Rády
- ☐ B Rádi
- ☐ C Ráda

Meaning: I like reading.

5 **Lukas: _____ vařím.**

- ☐ A Rády
- ☐ B Rád
- ☐ C Rádi

Meaning: I like cooking.

6 **Lena: _____ vařím.**

- ☐ A Ráda
- ☐ B Rádi
- ☐ C Rády

Meaning: I like cooking.

7 Lukas: _____ zpívám.

- ☐ A Rádi
- ☐ B Rád
- ☐ C Rády

Meaning: I like singing.

8 Lena: _____ zpívám.

- ☐ A Rádi
- ☐ B Rády
- ☐ C Ráda

Meaning: I like singing.